

Test podstawowy z języka polskiego

Wersja C

Numer kandydata:	
Kraj, miasto:	
Liczba punktów:	

2008 r.

KLUCZ
Test podstawowy z języka polskiego
Wersja C

I ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

Zadanie 1 (6 p. - po 1 p. za przykład)

- 1) Nowy Rok
- 2) od X w.
- 3) 1000 r.
- 4) miastu i światu
- 5) od imienia papieża Sylwestra II
- 6) wigilijną

Zadanie 2 (4 p. – po 1 p. za przykład)

- 1) tak, 2) nie, 3) tak, 4) nie

II TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

Zadanie 1 (10 p. - po 1 p. za przykład)

- 1) sugestiom
- 2) przyjaciół
- 3) życia
- 4) laptopa
- 5) lepsze
- 6) komputera
- 7) monitorze
- 8) wyraźniej
- 9) wyjazdów
- 10) wakacjach

Zadanie 2 (10 p. - po 1 p. za przykład)

- 1) potrafię
- 2) zapominam
- 3) przenoszę się
- 4) przeżywam
- 5) uczestniczyłam
- 6) obejrzałam
- 7) poznałam
- 8) spędziłam
- 9) wezmę
- 10) spotkam

Zadanie 3 (5 p. - po 0,5 p. za przykład)

- 1) mnie, 2) mu, 3) Jego, 4) nim, 5) im, 6) go, 7) go, 8) nim, 9) niemu, 10) mu

Zadanie 4 (5 p. - po 0,5 p. za przykład)

- 1) dla
- 2) w
- 3) do
- 4) po
- 5) do
- 6) Przez
- 7) z
- 8) po
- 9) na
- 10) z

Zadanie 5 (5 p. - po 1 p. za przykład)

b – 5, c – 2, d – 6, e – 3, f – 4

Zadanie 6 (5 p. - po 1 p. za przykład)

1. poszedłbym, 2. dostałbym, 3. pracowałbyś, 4. zagrałbym, 5. wzięłabyś

Zadanie 7 (5 p. - po 1 p. za przykład)

palacz – ktoś, kto pali

krzykacz – ktoś, kto często krzyczy

wybielacz – środek do wybielania tkanin (usuwania plam)

brodacz – ktoś, kto ma brodę

przedłużacz – przewód elektryczny do przedłużania (łącznie np. urządzenie z gniazdkiem)

Zadanie 8 (5 p. - po 1 p. za przykład)

dziwactwo, powaga, przykrość, bezczelność, wesołość

III ROZUMIENIE TEKSTU**Zadanie 1 (5 p. - po 1 p. za przykład)**

1 – E, 2 – D, 3 – B, 4 – F, 5 – C

Zadanie 2 (5 p. - po 1 p. za przykład)

1	2	3	4	5
F	B	E	D	C

V WIEDZA O POLSCE**Zadanie 1 (3 p. - po 1 p. za przykład)**

a, d, e

Zadanie 2 (2 p. - po 0,5 p. za przykład)1 – *Nad Niemnem*2 – *Kamizelka*3 – *Nasza szkapa*4 – *Sonety krymskie***Zadanie 3 (4 p. - po 1 p. za przykład)**

1 – muzyka

2 – film

3 – nauka

4 – polityka

Zadanie 4 (2 p. - po 0,5 p. za przykład)

1 – F, 2 – P, 3 – P, 4 – P

Zadanie 5 (2 p. - po 0,5 p. za przykład)

1 – święcenie palmy

2 – składanie kwiatów i zapalanie zniczy na grobach

3 – procesja religijna ulicami miasta

4 – lanie wosku

Zadanie 6 (2 p. - po 0,5 p. za przykład)

1 – B, 2 – C, 3 – A, 4 – A

SYLWESTER

Wigilię Nowego Roku, zwaną popularnie Sylwestrem i związane z tym dniem, a zwłaszcza z nocą, zabawy, tańce, palenie ogni i wznoszone o północy toasty noworoczne, obchodzi się w Europie od X w.

Według proroctwa Sybilli, w roku tysięcznym miał nastąpić koniec świata, za sprawą potwora – smoka Lewiatana. Legenda głosiła bowiem, że potwór ten, z paszczą zakneblowaną pieczęcią rybaka, uwięziony w lochach Watykanu przez papieża Sylwestra I zbudzi się w nocy z 999 na 1000 rok, skruszy pieczęć, zerwie łańcuchy i ziejąc ogniem, spali niebo i ziemię.

Kiedy więc nastał rok 999, a kolejny papież przybrał imię Sylwestra II, w Rzymie, a także w innych krajach chrześcijańskiej Europy zapanowało wielkie przerażenie. Ludzie kryli się po domach i z płaczem czynili pokutę, w oczekiwaniu na koniec świata i nieuchronną śmierć w płomieniach. Kiedy jednak nastąpiła północ, a Lewiatan nie ukazał się i Watykan oraz Rzym pozostały nienaruszone, rozpacz i przerażenie zamieniły się w szaleńczą radość. Ludzie tłumnie wylegli ze swych domów i kryjówek i ściskając się, śmiejąc i śpiewając, przy świetle pochodni tańczyli na wszystkich ulicach i placach, zaś papież Sylwester II (tak jak później wszyscy jego następcy) udzielił błogosławieństwa „miastu i światu”.

Imieniem tego papieża nazwany więc został ostatni dzień roku i towarzyszące mu wesołe zabawy, bale, korowody, uczty i maskarady.

W Polsce zabawy, bale, tańce i hulanki sylwestrowe są stosunkowo świeżej daty. Jeszcze w XIX w. należały do rzadkości, a urządzano je głównie w miastach i to w najbogatszych domach.

W przeszłości w Sylwestra zasiadano do późnej wieczery, przypominającej wieczerzę wigilijną, choć nie zachowywano postu i nie łamano się opłatkiem. Był to także wieczór wróżb. Zwłaszcza panny wróżyły sobie o miłości i małżeństwie.

I ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

...../10p.

Proszę uważnie wysłuchać tekstu, który zostanie odczytany dwukrotnie. Podczas słuchania proszę wykonać poniższe zadania.

Zadanie 1

Proszę odpowiedzieć na pytania.

1) Jakie święto poprzedza Sylwester?

.....

2) Od kiedy w Europie obchodzi się zwyczaj sylwestrowe?

.....

3) W którym roku wedle proroctwa Sybilli miał nastąpić koniec świata?

.....

4) Jakiego błogosławieństwa udzielił jako pierwszy papież Sylwester II?

.....

5) Skąd pochodzi nazwa uroczystości sylwestrowych?

.....

6) Jaką wieczerzę przypominała wieczerza sylwestrowa?

.....

Maks. 6 p.

Zadanie 2

Proszę odpowiedzieć na pytania, zaznaczając (X) odpowiedź TAK lub NIE.

		TAK	NIE
1)	Czy Lewiatan był smokiem?		
2)	Czy Lewiatan miał sprowadzić na ziemię potop?		
3)	Czy w XIX w. zabawy sylwestrowe w Polsce były rzadkie?		
4)	Czy w Sylwestra łamano się opłatkiem?		

Maks. 4 p.

II TEST LEKSYKALNO-GRAMATYCZNY

...../50 p.

Zadanie 1

Proszę wstawić odpowiednią formę rzeczownika i przymiotnika albo użyć przymiotników i przysłówków w stopniu wyższym bądź najwyższym.

Mój laptop jest **nowocześniejszy**.. (nowoczesny)⁰ niż stary **komputer**.. (komputer)⁰ i działa o wiele **sprawniej**.... (sprawnie)⁰. Kupiłem go dzięki¹ (sugestie)² (przyjaciele). Teraz nie wyobrażam sobie³ (życie) bez⁴ (laptop). Jest mały, lekki, ma parametry⁵ (dobry) od starego⁶ (komputer), a na⁷ (monitor) wszystko widać o wiele⁸ (wyraźnie). Mogę go używać podczas⁹ (wyjazd) służbowych i na¹⁰ (wakacje).

Maks. 10 p.

Zadanie 2

Proszę wstawić odpowiednią formę czasownika.

Jestem.. (być)⁰ miłośniczką dobrego kina. Czasami¹ (potrafić) obejrzeć pięć filmów pod rząd. W kinie² (zapominać) o wszystkim,³ (przenosić się) w inny świat,⁴ (przeżywać) niesamowite przygody. W zeszłym roku kilka razy⁵ (uczestniczyć) w nocach filmowych, podczas których⁶ (obejrzeć) wspaniałe filmy,⁷ (poznać) ciekawych ludzi i⁸ (spędzić) miło czas. Za kilka dni po raz kolejny⁹ (wziąć) udział w takiej imprezie. Może¹⁰ (spotkać) tam jakichś znanych aktorów?

Maks. 10 p.

Zadanie 3

Proszę wstawić odpowiednią formę zaimka.

Nie znam **go** (on)⁰ zbyt dobrze, więc trudno¹ (ja) przekonać, ale myślę, że można² (on) zaufać.³ (On) poprzednia szefowa mówi o⁴ (on) same dobre rzeczy, a koledzy żałują, że⁵ (oni) już nie pomoże i nie będą mogli się⁶ (on) poradzić. Wszyscy⁷ (on) lubią, dobrze się z⁸ (on) rozmawia, więc dzięki⁹ (on) zyskamy nowych klientów. Chyba dam¹⁰ (on) tę pracę.

Maks. 5 p.

Zadanie 4

Proszę wpisać brakujące przyimki.

Dziś na⁰ obiad Ania chce ugotować coś specjalnie¹ Piotra. Sprawdziła² książkę kucharskiej przepisu, poszła³ sklepu⁴ wszystkie potrzebne składniki i zabrała się⁵ gotowania.⁶ prawie dwie godziny nie wychodziła⁷ kuchni, a⁸ całym mieszkaniu rozchodziły się apetyczne aromaty. Ania spisała się⁹ medal! Jest bardzo¹⁰ siebie zadowolona.

Maks. 5 p.

Zadanie 5

Proszę uzupełnić frazeologizmy podanymi wyrazami.

a) uparty jak	1) osioł
b) rządzić się jak	2) w Madrycie
c) życie jak	3) człowiek
d) mówić jak	4) filip z konopi
e) żyć jak	5) szara gęś
f) wyskoczyć jak	6) nakręcony

a – 1, b –, c –, d –, e –, f –

Maks. 5 p.

Zadanie 6

Proszę uzupełnić dialog według podanego przykładu, używając trybu przypuszczającego (warunkowego).

Magda – Co zrobiłbyś, jeśli potrzebowałbyś⁰ (potrzebować) teraz bardzo dużo pieniędzy?

Adam – Teraz to takie proste:¹ (pójść) do banku i² (dostać) kredyt!

Magda – Tak. Jeśli³ (pracować), ale nie pracujesz.

Adam – Jest wiele innych rozwiązań, np.⁴ (zagrać) w totolotka albo ty.....⁵ (wziąć) udział w teleturnieju!

Maks. 5 p.

Zadanie 7

Proszę napisać, co znaczą następujące wyrazy:

Wzór: przewodniczka – *to, że ktoś się przeprowadza (np. z jednego mieszkania do drugiego)*

palacz -

krzykacz -

wybielacz -

brodacz -

przedłużacz -

Maks. 5 p.

Zadanie 8

Proszę dokończyć (dopisując odpowiedni przyrostek) następujące nazwy cech:

czyst.....*ość*..... – bycie czystym

dziwa – bycie dziwakiem

pow..... – bycie poważnym

przykr..... – to, że komuś jest przykro; spowodować, że komuś jest przykro

bezczeln..... – bycie bezczelnym

wesoł..... – bycie wesołym

Maks. 5 p.

III ROZUMIENIE TEKSTU

...../ 10p.

Zadanie 1

Proszę przeczytać podany tekst i dopasować usunięte z niego fragmenty zgodnie z podanym przykładem.

Rambo jest Sokratesem naszych czasów

Dzisiaj już nie ma takich filmów. [0 - A] który choć trochę przypominałby Johna Rambo. Człowieka o sztywnym kręgosłupie moralnym, bezwzględnie lojalnego, gotowego na każde poświęcenie w imię przyjaźni czy miłości. Nie ma takiego kina, bo kino od pewnego czasu nie opowiada już mitycznych historii. [1 -] Rambo zaś to chodzący archetyp, heros absolutny. Kluczem jest scena z trzeciej części. Rambo siedzi w namiocie afgańskich bojowników. Za chwilę wyruszy do sowieckiego obozu, w którym więziony jest Pułkownik. [2 -]. „Potrzebuję trzech ludzi”, mówi Rambo, spokojnie patrząc w oczy przywódcy afgańskich bojowników. A bojownicy afgańscy spoglądają na siebie z mieszaniną lęku i rozbawienia. [3 -]. „Nie możemy dać ci trzech ludzi”, deklaruje w końcu jeden z nich. Rambo nie zastanawia się nawet sekundy. Sprawa jest oczywista. „Więc idę sam”, odpowiada. „I umrzesz!”, chóralnie wykrzykują zdziwieni afgańscy bojownicy. Co na to Rambo? Po prostu: „No to umrę”. Postawa, w myśl której życie nie jest najwyższą wartością, bo istnieją inne, ważniejsze, dla których warto żyć, a bez których żyć nie warto – nie jest niczym nowym. [4 -] Stoi u początków filozofii – jeśli za jej właściwego ojca uznać Sokratesa, a nie Talesa z Miletu. To właśnie Sokrates w momencie, kiedy Ateńczycy skazali go na śmierć za „deprawowanie młodzieży” i posiadanie innych bogów aniżeli ci reglamentowani przez państwo, stwierdził wyraźnie, że gdyby miał jeszcze jedną szansę – postąpiłby dokładnie tak samo. [5 -] Warto jednak wskazać na podstawową różnicę: Rambo przeżył, Sokrates nie.

A

W aktualnych amerykańskich superprodukcjach próżno szukać bohatera,

B

Szepczą, kręcą głowami, odwracają wzrok.

C

Jest wiele podobieństw między Rambo i Sokratesem.

D

Jego jedyny przyjaciel i mentor

E

Nie pokazuje prawdziwych herosów.

F

Ma swoje korzenie w starożytnej Grecji.

Maks. 5 p.

Zadanie 2

Do podanych tytułów proszę dopasować fragmenty artykułów.

Tytuł		Fragment artykułu	
0.	Jakie studia?	A.	Sytuacja zmienia się bardzo dynamicznie i pracodawcy mogą mieć w przyszłości zupełnie inne potrzeby niż teraz.
1.	Tragiczne skutki upadku narciarza	B.	Książka, którą posłałam priorytetem, nigdy nie dotarła do adresatki.
2.	O poczcie, co gubi listy	C.	Pojęcie to dziś rozlało się daleko poza pierwotne znaczenie i weszło z rozmachem do naszego życia codziennego, np. kiedy wyrzucamy śmieci.
3.	Policja na chorobowym	D.	Co łączy Shreka, Scooby-Doo i Marilyn Monroe? Każde z nich zarabia teraz w ubezpieczeniach, branży spożywczej i odzieżowej.
4.	Zarobki jak z bajek	E.	Stróże prawa zapowiedzieli dziś, że nie przyjdą do pracy. Wezmą zwolnienia lekarskie albo urlop na żądanie.
5.	Nie da się uciec przed ekologią	F.	Zdjęcia z wypadku Matthiasa Lanzingera na skoczni podczas zawodów o Puchar Świata pokazały niemal wszystkie telewizje.

0	1	2	3	4	5
A					

Maks. 5 p.

IV PISANIE

...../15 p.

Proszę wybrać jeden z podanych poniżej tematów i napisać tekst zawierający ok. 50 słów.

- 1) Proszę napisać krótki tekst reklamowy, który zachęci turystów do przyjazdu do Twojej miejscowości.
- 2) Proszę opisać historię, która wydarzyła się w Twojej klasie.
- 3) Proszę scharakteryzować ulubionego sportowca/piosenkarza/modelkę.

Temat:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maks. 15 p.

V WIEDZA O POLSCE

...../15 p.

Zadanie 1

Proszę zaznaczyć trzy osoby, które otrzymały Nagrodę Nobla.

- a) Henryk Sienkiewicz
- b) Stefan Żeromski
- c) Zbigniew Herbert
- d) Maria Skłodowska-Curie
- e) Wisława Szymborska

Maks. 3 p.

Zadanie 2

Proszę połączyć utwory z ich autorami.

AUTOR	TYTUŁ UTWORU
0. Henryk Sienkiewicz	<i>W pustyni i w puszczy</i>
1. Eliza Orzeszkowa	
2. Bolesław Prus	
3. Maria Konopnicka	
4. Adam Mickiewicz	

W pustyni i w puszczy, Sonety krymskie, Kamizelka, Nasza szkapca, Nad Niemnem

Maks. 2 p.

Zadanie 3

Proszę przyporządkować dziedzinę, którą zajmują się lub zajmowali się sławni Polacy.

OSOBA	DZIEDZINA
0. Adam Hanuszkiewicz	<i>teatr</i>
1. Stanisław Moniuszko	
2. Krzysztof Zanussi	
3. Mikołaj Kopernik	
4. Aleksander Kwaśniewski	

muzyka, polityka, literatura, nauka, film, malarstwo, teatr, sport

Maks. 4 p.

Zadanie 4

Proszę przeczytać zdania i zaznaczyć, czy są one prawdziwe (P) czy fałszywe (F).
Proszę zakreślić odpowiednią literę:

- 0. Stolicą Polski jest Warszawa.
- 1. Stolicą Wielkopolski jest Toruń.
- 2. Sukiennice można zwiedzić na krakowskim rynku.
- 3. Panoramę Racławicką można obejrzeć we Wrocławiu.
- 4. Wieliczka to kopalnia soli.

P	F
P	F
P	F
P	F
P	F

Maks. 2 p.

Zadanie 5

Proszę przyporządkować do wybranych świąt kultywowane w Polsce zwyczaje i obrzędy.

Nazwa święta	Obrzędy i zwyczaje
0. Wigilia	<i>łamanie się opłatkiem</i>
1. Niedziela Palmowa	
2. Wszystkich Świętych	
3. Boże Ciało	
4. andrzejki	

łamanie się opłatkiem, lanie wosku, święcenie palmy, przygotowanie święconki, składanie kwiatów i zapalanie zniczy na grobach, malowanie pisanek, wywieszanie flagi, jedzenie pączków i faworków, pochód, oblewanie kobiet wodą, procesja religijna ulicami miasta

Maks. 2 p.

Zadanie 6

Jak należy zareagować w poniżej przedstawionych sytuacjach? Proszę zaznaczyć prawidłową odpowiedź.

0. Twoja koleżanka zdała trudny egzamin:

- a) Fantastycznie! Gratuluje!
- b) Tak mi przykro!
- c) Miło mi!

1. Wznosisz toast. Mówisz:

- a) Hura!
- b) Sto lat!
- c) Fantastycznie!

2. Zostałeś zaproszony/zostałaś zaproszona na przyjęcie. Musisz odmówić. Mówisz:

- a) Absolutnie nie mam czasu na zabawę w tym tygodniu!
- b) Nie przyjdę, ponieważ to towarzystwo mi nie odpowiada!
- c) Bardzo mi przykro, ale nie mogę przyjść tym razem. Jednak dziękuję za zaproszenie.

3. Twój kolega żeni się. Mówisz:

- a) Gratulacje!
- b) No, cóż...nie myślałem, że tak szybko opuścisz kawalerski stan!
- c) Miło mi!

4. Chcesz powiedzieć komplement swojej koleżance. Mówisz:

- a) Jak ładnie dziś wyglądasz!
- b) Ale jesteś dziś blada...
- c) Niezbyt ładnie ci w tym kolorze.

Maks. 2 p.

